

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/37/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118212479
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4118212479.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Borisa Minksa, v právnej veci - v spore žalobcu: Q. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. W. XX, XXXX S., Y. republika, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s.r.o., so sídlom Trenčín, Pred poľom 1652, IČO: 36 857 882, za ktorú koná JUDr. Dušan Ažaltovič a zastúpený procesným opatrovníkom: Mgr. Frederika Bednárová, vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Nové Zámky, proti žalovanej: X.. I. E., v služobnom pomere sudcu Okresného súdu K., B. X, K. o ochranu osobnosti a poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 5C/23/2019-228 zo dňa 20. decembra 2021, v spojení s opravným uznesením č. k. 5C/23/2019-256 zo dňa 11. mája 2022, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolací súd **z r u š u j e** uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 5C/23/2019-154 zo dňa 23. 07. 2020 o ustanovení procesného opatrovníka žalobcovi v osobe Q.. E. O., vyššej súdnej úradníčke Okresného súdu K. G..

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením (opravným uznesením v záhlaví opravovaným čo do označenia strán sporu) Okresný súd Nové Zámky ako súd prvej inštancie konanie (vo veci - v spore) zastavil a súčasne o trovách strán sporu voči sebe navzájom rozhodol tak, že žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil nasledovne:

Žalobca sa v konaní domáhal voči žalovanej ochrany osobnosti a poskytnutia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Právoplatným uznesením Okresného súdu Nové Zámky 5C/23/2019-154 zo dňa 23.07.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre 9Co/121/2020-198 zo dňa 25.02.2021 bol žalobcovi ustanovený procesný opatrovník Q.. E. O., vyššia súdna úradníčka Okresného súdu K. G.. Pred začatím pojednávania vo veci samej podaním zo dňa 26.11.2021 žalobca prostredníctvom svojho procesného opatrovníka vzal svoju žalobu späť celkom bez uvedenia dôvodu a žiadal konanie zastaviť, v dôsledku čoho súd konanie zastavil podľa § 145 ods. 1 C.s.p. (Civilný sporový poriadok - zákon č. 160/2015 z. z.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 k § 256 ods. 1 C.s.p., pretože žalobca späťvzatím žaloby prostredníctvom svojho procesného opatrovníka bez uvedenia dôvodu zaviniel zastavenie konania. Žalovanej však nárok na náhradu trov konania priznaný nebol, pretože jej žiadne trovy nevznikli.

3. Uvedené uznesenie, doručené procesnému opatrovníkovi 03. 02. 2022 a právnenému zástupcovi žalobcu dňa 07. 02. 2022, elektronicky podaným odvolaním dňa 14. 02. 2022 napadol len žalobca v celom rozsahu domáhajúci sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ohľadom odvolacích dôvodov poukázal na dôvody v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/ a h/

CSP, keď poukazujúc na postup súdu prvej inštancie v spore vyjadril s ním ako aj s právnym posúdením sporu nesúhlas, keď má za to, že ide o arbitrárny a so zákonom rozporný postup a teda týmto došlo k znemožneniu uskutočňovania jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Má za to, že prvoinštančný súd postupoval od začiatku konania nesprávne a v rozpore so zákonom, keď mu ustanovil procesného opatrovníka, keď v jeho prípade sa nejedná o osobu procesne nespôsobilú, ktorá by nemohla samostatne vykonávať procesné úkony pred súdom, keď navyše v uznesení o ustanovení opatrovníka uviedol nesprávne poučenie, keď je toho názoru, že za zachovania správneho postupu mal súd po doručení žiadosti o odročenie pojednávania doplnenej lekárskou správou nariadiť ďalší termín pojednávania, na ktorej by sa on v prípade odpadnutia prekážok jeho osobnej účasti z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu dostavil osobne, prípadne súd mohol analogicky postupovať upravenému v ust. § 184 ods. 3 CSP uložiť prítomnosť jeho zástupcu. Súd však bez ďalšieho jemu ustanovil procesného opatrovníka z radov zamestnancov súdu aj napriek tomu, že uvedený postup nemá oporu v ustanoveniach CSP ani iných platných právnych predpisov a takto teda konal absolútne svojvoľne nad rámec svojich kompetencií. Zo znenia lekárskej správy nemožno dôvodiť jeho nespôsobilosť samostatne konať pred súdom, nakoľko z tejto je jednak zrejmé, že jeho nemožnosť zúčastniť sa pojednávania bola momentálna, čiže krátkodobá a táto zároveň neindikuje stratu jeho spôsobilosti na právne úkony, resp. jej obmedzenie a s tým spojenú nespôsobilosť samostatne konať pred súdom. Súdom zvolený postup je nesporne nesprávny a došlo ním k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, teda súd od začiatku konanie zaťažil vadou, v dôsledku ktorej sa on nemal možnosť brániť účinnými prostriedkami nápravy. Za nesprávny a iracionálny postup súdu označuje aj jeho postup po podaní odvolania proti uzneseniu o ustanovení opatrovníka, ktoré on v zmysle nesprávneho poučenia podal prostredníctvom právneho zástupcu, ktorému na predmetné konanie udelil splnomocnenie, avšak súd na uvedené splnomocnenie neprihliadal s tým, že toto by bolo prípustné iba v prípade, ak by bolo udelené priamo ustanoveným procesným opatrovníkom. Nie je mu tak zrejmé, z čoho súd v rámci danej úvahy vychádzal, nakoľko tento postup opätovne nemá oporu v príslušných zákonných ustanoveniach, teda súd opätovne nad rámec svojich kompetencií prijal iracionálny a účelovo vykonštruovaný záver, že nie je schopný pred súdom samostatne konať a navyše odmietol ním udelené splnomocnenie, keď k uvedeným záverom nedospel na základe rozhodnutia o jeho obmedzení spôsobilosti na právne úkony, ale len na základe ním vopred nezákonne a absurdne vykonštruovanému záveru, že nie je schopný pred súdom samostatne konať. Nakoľko však jeho spôsobilosť na právne úkony nebola doposiaľ nijako obmedzená, má za to, že postup súdu dôvodný nebol, ale naopak bol absolútne svojvoľný a nezákonný a navyše rozporný s princípom nestrannosti a nezávislosti, keď v jeho postupe možno dôvodne badať účelové znaky svojvôle s cieľom vyhnúť sa spravodlivému prejednaniu veci samej, keďže k zastaveniu konania došlo bez akejkoľvek interakcie a podnetu strany sporu v príkrom rozpore so všeobecnými princípmi právneho štátu. Jemu tak bez opory v zákonných ustanoveniach súd odoprel právo dať sa v konaní zastúpiť a na ním udelené splnomocnenie neprihliadol, naopak prihliadol na podanie súdom ustanoveného procesného opatrovníka, ktorý k uvedenému postupu pristúpil svojvoľne bez akéhokoľvek kontaktovania a dopytu s ním, keď mu nie je absolútne zrejmé, čo ho k uvedenému nijako neodôvodnenému postupu viedlo. Uvedený, od počiatku zjavne nesprávny postup súdu, porušil jeho právo na prístup k súdu, právo na spravodlivé prejednanie veci a spravodlivý proces, nakoľko je zrejmé, že ustanoveným procesným opatrovníkom boli absolútne opomenuté jeho záujmy nijak ním neskúmané, keď tento opomenul, že spôsobilosť byť účastníkom konania patrí medzi základné procesné podmienky konania, ktoré má súd povinnosť skúmať aj bez návrhu po celý čas konania. Domnieva sa tak, či vyššie opísaným svojvoľným konaním nemohlo dôjsť aj k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu ohýbania práva v zmysle ust. § 326a ods. 1 Trestného zákona, keď v zmysle už uvedeného tvrdí, že závery súdu prvej inštancie sú vo vzťahu k jeho nespôsobilosti samostatne konať pred súdom výsledkom nesprávneho právneho posúdenia a aplikácie nepríslušných noriem upravujúcich procesnú spôsobilosť strany sporu a procesný opatrovník bol ustanovený za situácie nenaplnenia zákonných predpokladov pre jeho ustanovenie. Ustanovením procesného opatrovníka bez toho, aby boli na tento postup splnené zákonom vyžadované predpoklady nesporne dochádza k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom, čo potvrdil aj Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 3NCdo/12/2013 zo dňa 20. 03. 2014. Odhliadnuc od uvedeného namieta aj absolútnu neprimeranosť postupu súdu, ktorý nezvolil iné opatrenia tak, aby nebolo zasiahnuté do práv účastníkov konania, keď navyše odmietol jeho splnomocnenie na právne zastúpenie, na základe ktorého bolo možné pokračovať v konaní bez ohľadu na jeho aktuálny zdravotný stav, avšak za náležitého zachovania jeho práv.

4. Vyjadrenie k podanému odvolaniu zo strany žalovanej podané nebolo.

5. Žalobca - odvolateľ na podporenie svojej argumentácie uvedenej v odvolaní predložil uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 27Cb/158/2007-4223 zo dňa 02. 03. 2022, ktorým súd návrhu žalovaného v 4. rade na ustanovenie procesného opatrovníka nevyhovel, keď týmto žalovaným v 4. rade bol rovnaký žalobca (tento rozhodnutie napadol neúspešnou ústavnou sťažnosťou).

6. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalobcu dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec v zmysle ust. § 391 ods. 1 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, so súčasným zrušením i procesného opatrovníka.

7.1. V danej veci je predmetom odvolacieho konania odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania na základe späťvzatia žaloby súdom ustanoveným procesným opatrovníkom žalobcu v osobe vyššej súdnej úradníčky Okresného súdu Nové Zámky, keď samotný žalobca, resp. ním ustanovený právny zástupca procesný úkon späťvzatia žaloby neučinil. Žalobu v spore podpísal žalobca ako občan Českej republiky žijúci v Rakúskej republike, keď ako žalovanú označil X. I. E., ako osobu v služobnom pomere sudcu Okresného súdu Nitra, s občianstvom Slovenskej republiky, teda bez udania náležitosti žalovaného v zmysle ust. § 133 ods. 1 CSP vyžadujúcim osobné údaje žalovanej. Uvedená žaloba bola podaná na Okresný súd Nitra, ktorý prostredníctvom uznesenia predsedu súdu zo dňa 11. 02. 2019 vylúčil označených sudcov Okresného súdu Nitra z prejednávania a rozhodovania tejto veci, keď následne Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 12NcC/2/2019-53 zo dňa 05. 03. 2019 prikázal spor (prejednať a rozhodnúť) Okresnému súdu Nové Zámky. Po vyjadrení žalovanej k podanej žalobe prvoinštančný súd nariadil pojednávanie na deň 21. 11. 2019 predvolávajúc žalobcu z dvoch adries pobytu, keď žalovaná sa z neprítomnosti na pojednávaní ospravedlnila a žalobca predvolanie na pojednávanie vykázané nemal. Pojednávanie bolo odročené s dopytom na tri osoby ohľadom aktuálneho skutočného pobytu žalobcu, ktorú súdu oznámil advokát P. U., ako aj jeho matka. Následne súd určil pojednávanie na deň 20. 02. 2020, keď žalobca podaním zo dňa 17. 02. 2020 učinil žiadosť o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov s predložením ambulantnej správy - nálezu Univerzitnej nemocnice O. zo dňa 17. 01. 2020, keď žalobca žiadal odročiť pojednávanie na termín po 01. 05. 2020, kedy by sa jeho zdravotný stav mal zlepšiť natoľko, že by bol schopný účasti na pojednávaní pred súdom; súdu uviedol svoju kontaktnú mailovú adresu, na ktorú súd žalobcovi potvrdil skutočnosť, že jeho žiadosti o odročenie pojednávania bude vyhovené s určením nového termínu dodatočne. Sú následne kontaktoval lekárku Q. I. H. na oznámenie toho, či žalobca je alebo nie je zo zdravotného hľadiska schopný samostatne vystupovať v občianskom sporovom konaní, na ktorú žiadosť lekárka zaslala odpoveď 14. 04. 2020 v znení, že toho času zo zdravotného hľadiska nie je schopný zúčastňovať sa súdneho konania z dôvodu, že mu hrozí závažné zhoršenie jeho zdravotného stavu, keď ohľadom žalobcu boli vypracované aj súkromné znalecké posudky, ktorých závery sú v zhode s jej vyjadrením. Sú následne učinil dopyt na Q. P., P. P. a A. P. ohľadom toho, či v tejto súdnej veci súhlasia alebo nesúhlasia s ustanovením za procesného opatrovníka žalobcu, odpovedali P. P. a Q. P. v tom smere, že na uvedený procesný postup súdu nevidia dôvod, nakoľko podľa ich vedomostí má žalobca plnú spôsobilosť na právne úkony. Následne súd uznesením č. k. 5C/23/2019-154 zo dňa 23. 07. 2020 ustanovil Q. E. O., vyššiu súdnu úradníčku Okresného súdu Nové Zámky za procesného opatrovníka žalobcovi, ktoré uznesenie odôvodnil nasledovne:

7.2. Niet pochyb o tom, že žalobca trpí zdravotnými problémami, ktoré si vyžadujú odbornú liečbu a ktoré majú za následok, že menovaný nie je schopný samostatne pred súdom konať. Potvrdzuje to oznámenie Q. I. H. V., psychiatrická klinika J. a UN O., ktoré je v podrobnostiach špecifikované vyššie. Za tohto stavu bolo potrebné žalobcovi ustanoviť procesného opatrovníka podľa § 69 C.s.p. k § 68 ods. 2 C.s.p.. Pri ustanovení osoby opatrovníka súd postupoval podľa § 71 ods. 1 až 3 C.s.p.. V prvom rade mal záujem, aby bola za procesného opatrovníka ustanovená blízka osoba, alebo osoba z rodinného prostredia a preto súd oslovil manželku žalobcu Q. P., syna žalobcu P. P. a matku žalobcu A. P.. Podaniami zo dňa 08.07.2020 syn žalobcu P. P. a manželka žalobcu Q. P. zhodne uviedli, že nesúhlasia s tým, aby boli ustanovení za procesného opatrovníka žalobcovi. Q. P. okrem toho dodala, že žalobca je jej bývalý manžel. Napokon podľa informácie o výsledku doručenia listinného rovnopisu žiadosť adresovaná A. P., teda matke žalobcu, nebola listinne doručená z dôvodu, že adresát si zásielku neprebral v odbernej lehote. Za tejto situácie a pri zistení, že žalobca ako občan E. republiky má trvalý pobyt v zahraničí, súd ustanovil žalobcovi za procesného opatrovníka vyššiu súdnu úradníčku Okresného súdu Nové Zámky podľa § 71 ods. 3 C.s.p..

8. Uvedené uznesenie súdu doručoval obom stranám sporu, ako aj ustanovenej procesnej opatrovníčke. Voči uvedenému uzneseniu podal žalobca prostredníctvom ustanoveného právneho zástupcu (splnomocnenie zo dňa 24. 08. 2020) odvolanie, ktoré odvolanie žalobcu s uvedením jeho právneho zástupcom v záhlaví uznesenia Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 9Co/121/2020-198 zo dňa 25. 02. 2021 odmietol podľa ust. § 386 písm. c/ CSP z dôvodu, že smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné. Po doručení uvedeného rozhodnutia odvolacieho súdu obom stranám sporu (žalobcovi cestou advokáta) ako aj ustanovenej procesnej opatrovníčke súd prvej inštancie prípisom zo dňa 02. 06. 2021 advokátovi žalobcu oznámil, že pokiaľ v lehote 15 dní nebude súdu predložené nové plnomocenstvo na zastupovanie žalobcu udelené procesným opatrovníkom žalobcu predložené, na právne zastúpenie žalobcu súd neprihliadne. Zástupca (advokát) žalobcu k uvedenému oznámeniu súdu zaslal svoje vyjadrenie zo dňa 09. 06. 2021, v ktorom poukázal na nesprávny postup súdu a žiadal súd o zosúladenie jeho postupu s príslušnými zákonnými ustanoveniami a teda o zohľadnenie udeleného plnomocenstva žalobcom advokátovi. Na ďalší dopyt súdu lekárske Q.. I. H. táto súdu oznámila, že žalobca je ambulantným pacientom, že jej signalizoval aktuálnu karanténu pre Covid 19 a od 26. 08. 2020 s ňou v kontakte nebol, keď pri poslednej kontrole bol jeho stav nepriaznivý s rizikom závažného zhoršenia zdravotného stavu účasťou na výsluchoch a súdnych a iných pojednaniach. Na základe uvedenej správy lekárky (zo dňa 15. 07. 2021) súd učinil dopyt na žalobcu podaním zo dňa 12. 10. 2021, či aktuálne je alebo nie je schopný samostatne v civilnom sporovom konaní vystupovať. Zásielka z Y. sa vrátila ako neprevzatá, následne súd dopytoval procesnú opatrovníčku žalobcu, či na podanej žalobe žalobcu naďalej trvá alebo ju berie späť, na ktorú výzvu táto zaslala 26. 11. 2021 súdu odpoveď, že ako procesný opatrovník žalobcu pre toto konanie na podanej žalobe netrvá a berie ju späť v celom rozsahu.

9. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu súdu prvej inštancie je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania; odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojim dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody v prieskumnej činnosti odvolacieho súdu. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Pod porušením práva na spravodlivý proces vo všeobecnosti treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces.

10. Podľa ust. § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

11. Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie (§ 161 ods. 3 veta prvá CSP). Procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 61 CSP). Každý môže pred súdom samostatne konať v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony (§ 67 CSP). V rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník (§ 68 ods. 1 CSP). Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje (§ 68 ods. 2 CSP). Súd ustanovení procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať, alebo ak je nečinný (§ 69 CSP). Uznesenie o ustanovení procesného opatrovníka súd zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bol procesný opatrovník ustanovený (§ 70 CSP).

12. Civilný sporový poriadok upravuje postup súdu, strán sporu (ďalej len „strana“) a osôb zúčastnených na konaní pri prejednávaní a rozhodovaní sporov (§ 1 CSP). Ochrana ohrozených alebo porušených

práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty (čl. 2 ods. 1 CSP). Každé ustanovenie tohto zákona (CSP) je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu (čl. 3 CSP).

13. Podľa ust. § 89 ods. 1 CSP, strana sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Zvolený zástupca sa nemôže dať zastúpiť, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

14. Ak je strana zastúpená advokátom, zastupovanie iným zástupcom ako advokátom je vylúčené. Ustanovenia osobitného predpisu o advokácii tým nie sú dotknuté (§ 89 ods. 3 CSP).

15. V danom spore podstata odvolacích námietok žalobcu spočívala v nesprávnom ustanovení mu procesného opatrovníka pre nenaplnenie zákonných podmienok jeho ustanovenia, neprihliadnutie na ním udelené splnomocnenie advokátovi (pre jeho neudelenie jemu ustanoveným procesným opatrovníkom) a celkové konanie súdu vychádzajúce z jeho obmedzení v procesnoprávnej spôsobilosti s následkami porušenia princípu nestrannosti súdu a odňatia mu práva na zastúpenie advokátom, s neprihliadnutím na jeho úkony, resp. s konaním tohto advokáta ho opomínajúcim.

16. Podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

17. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí (§ 391 ods. 1 CSP). Ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2 (odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1 § 365, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej), odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej a zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo (§ 389 ods. 2 CSP).

18. Z ambulantnej správy - nálezu príjmovej ambulancie psychiatrie Univerzitnej nemocnice O. zo dňa 17. 01. 2020 pripojenej k žiadosti žalobcu zo dňa 17. 02. 2020 na odročenie pojednávania vyplýva záver, že v prípade žalobcu je prítomná zmiešaná úzkostná a depresívna porucha ako aj porucha psychiky a správania zapríčinená užívaním sedatív alebo hypnotík so syndrómom závislosti, keď žalobca ako ambulantný pacient realizoval poslednú prezenčnú kontrolu u Q.. H. dňa 26. 08. 2020. Z uvedenej lekárskej správy ako aj vyjadrení MUDr. H. nevplyva dosah zdravotných problémov žalobcu na jeho spôsobilosť na právne úkony (naviac trvalý), ale to, že z hľadiska aktuálneho zdravotného stavu mu účasť na súdnom konaní môže privodiť zhoršenie jeho zdravotného stavu, čo majú potvrdzovať aj súkromné znalecké posudky ohľadom zdravotného stavu žalobcu vypracované, avšak v spise nedoložené. Procesná spôsobilosť vyjadruje oprávnenie konať samostatne pred súdom, t. j. realizovať jednotlivé procesné úkony v konaní, ktorú Civilný sporový poriadok identifikuje prostredníctvom odkazu na hmotné právo, a to konkrétne cez inštitút spôsobilosti na právne úkony, teda rozsah procesnej spôsobilosti je priamo úmerný rozsahu spôsobilosti na právne úkony. Procesná spôsobilosť strany sporu patrí medzi procesné podmienky na strane strany sporu, na splnenie ktorej musí súd prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania, keď v prípade straty procesnej spôsobilosti u strany v začatom konaní vzniká tzv. procesná prekážka, ktorú je potrebné riešiť v kontexte ustanovení § 68, § 69 a § 161 CSP. Jednou z možností riešenia straty procesnej spôsobilosti je i ustanovenie procesného opatrovníka strane sporu, ktoré opatrenie je možné pri pasivite strany sporu, ktorej sa to týka, avšak v prípade aktivity tejto straty sporu v podobe ustanovenia si na svoje zastupovanie v konaní advokátom treba mať podľa odvolacieho súdu (s ohľadom na právo na zvolenú právnu pomoc advokátom) za to, že takýto spôsob zastúpenia a ochrany procesných práv strany má prednosť pred tým, aby za stranu konal procesný opatrovník. Odvolaciemu súdu neprislúcha v tomto konaní preskúmať vecnú správnosť právoplatného

uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 23. 07. 2020 o ustanovení procesného opatrovníka žalobcovi, avšak vzhľadom k následnému udeleniu splnomocnenia advokátovi zo strany žalobcu dňa 24. 08. 2020 mal odvolací súd za to, že pominuli dôvody ustanovenia procesného opatrovníka žalobcovi a bolo teda potrebné v ďalšom postupe uvedené uznesenie o ustanovení procesného opatrovníka zrušiť a následne konať so žalobcom, resp. jeho právnym zástupcom v osobe ustanoveného advokáta. Pokiaľ žalobca nebol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, resp. ani inak v konaní nebola preukázaná jeho obmedzená spôsobilosť na právne úkony vzhľadom k zdravotnému stavu, nebolo možné na žalobcom udelené plnomocenstvo advokátovi neprihliadať (naviac bez procesného rozhodnutia o ňom), teda podľa názoru odvolacieho súdu išlo o platne udelené plnomocenstvo advokátovi, keď tiež za určitých podmienok je prípustné i udelenie plnomocnenstva advokátovi nesvojprávnou (na právne úkony pozbavenou) osobou (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/50/2005). Vzhľadom k uvedenému mal potom odvolací súd za to, že nekonanie s právnym zástupcom žalobcu predstavovalo zo strany súdu prvej inštancie porušenie procesných práv žalobcu, keď súd prvej inštancie sa naviac v napadnutom uznesení nevenoval právnemu posúdeniu prípustnosti späťvzatia žaloby procesným opatrovníkom žalobcu z hľadiska ako rozsahu právomoci procesného opatrovníka, tak aj s ohľadom na súladnosť tohto úkonu so záujmom žalobcu a absenciou jeho vyjadrenia (alebo jeho advokáta) k tomuto úkonu. Vychádzajúc z uvedeného mal potom odvolací súd za to, že súd prvej inštancie žalobcovi nesprávnym procesným postupom znemožňoval prostredníctvom jeho advokáta uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, ktorý nedostatok v odvolacom konaní (pre absolútne nekonanie vo veci samej) odstrániť nemožno, v dôsledku čoho napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie, keď s ohľadom na zhora už uvedené súčasne rozhodol aj o zrušení právoplatného uznesenia o ustanovení procesného opatrovníka predchádzajúcemu rozhodnutiu vo veci samej, pre uvedené procesné znemožnenie práv žalobcu v spore.

19. V ďalšom konaní súd prvej inštancie zameria svoju pozornosť i na posúdenie veci v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z..

20. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).